

28 juni 2018

Fietsblog OKW-1: een stukje Over-Kwartier

Om van de routes van Gelderland op de routes van het Over-Kwartier te kunnen komen, moet ik een klein stukje overbruggen. Liefst doe ik zoiets in een rechte lijn. Dat betekent wel dat ik tussen Groesbeek Breedeweg en Middelaar een flinke berg over moet. En alles ligt hier in grindwegen, dus ik ben blij dat ik veel van mijn bepakking op mijn voorwiel heb zitten, zodat mijn wielen evenredig wegzakken en ik zowel fietsend omhoog als omlaag kan. Ingehaald worden door mountainbikers is dan geen schande.

Nadat ik een stukje langs een dode zijarm van de Maas heb gefietst, wat een natuurlijke jachthaven is voor aantallen enorme ~~boten~~ kom ik bij de echte

Maas aan. Mijn rijtje grensrivieren van Gelre is nu compleet. De Maas is een regenrivier en houdt zich in de regel rustig binnen de uiterwaarden. De rivier loopt hier al sinds de Romeinen op bezoek kwamen, min of meer gelijk. Op de plaats waar een Romeinse grensfort bij een doorwaadbare plaats heeft gestaan, is later het Gennepershuis gebouwd. Dat was een ommuurde burcht met een uitgebreid stelsel van vestingwerken. Nu heeft men er voor gekozen om de restanten van dit historische bouwwerk in een natuurlijk landschap in te passen. De natuur lijkt zich echter niet te willen houden aan de afgesproken demarcatielijn, de scheidslijn die ongetwijfeld planmatig overeengekomen is. De natuur is zichtbaar aan de winnende hand en overwoekert de ruïne. Boven het schouwspel bidt een valk, over de weg naar het huis toe huppelt een konijntje voor me uit en op het gemaaide korenveld naast de ruïne jaagt een jong vosje op muizen. Als het dier me ziet vlucht het weg onder de bosschages die nu het Gennepershuis omringen. Hoe heeft dit kunnen gebeuren met een vesting die al sinds 949 in de annalen voorkomt? Een vesting die aanvallen van Noormannen heeft weerstaan? En dat dankzij de vele heggen van doornstruiken die hier de akkers omzomen een aanval van de cavalerie van Prins Frederik Hendrik wist te ontlopen. Het antwoord ligt bij de Fransen. Tot tweemaal toe zijn de Franse legers hier het gebied binnengevallen. In 1672, het rampjaar, en in 1710, de tweede Stadhouderloze periode. Die laatste keer wilden de Fransen er wel voor zorgen dat, wanneer ze weer een keertje op bezoek moesten komen, de verovering van het Gennepershuis ze geen moeite meer zou kosten. Dus bliezen ze het volledig op. En zoals gebruikelijk was in die tijd, werden grote delen van het puin hergebruikt voor de bouw van huizen en het versterken van de Maasoevers. Wat nu rest is een nette stapel prachtige rode stenen, waarvan de grootte van de moppen de ouderdom verraadt.

Deze streek kent nog meer half kapotte of incomplete gebouwen, eentje daarvan dwong me om af te stappen: de Martinustoren in Gennep. Het is een volledig losstaande kerktoren, die nu ingericht is als bezoekerscentrum. De toren is vrij te beklimmen, de deur staat open. Bovenin heb ik niet alleen uitzicht op het Reichswald achter Groesbeek, maar krijg ook informatie over de laatste grote slag die daar in de nadagen van de Tweede Wereldoorlog is geleverd. Want deze toren is de enige kerktoren langs de Maas van Mook tot Roermond die is blijven staan. De

andere kerktorens zijn, net als het schip van deze kerk, kapotgeschoten door de geallieerden, want een kerktoren zou immers als waarnemingspost door de Duitse legereenheden gebruikt kunnen worden.

Over de slag om Arnhem weten we veel, mede dankzij de bioscoopfilm 'Een brug te ver'. Dat het westelijk front zich na Arnhem noodgedwongen naar de Maas heeft verplaatst en dat tussen Groesbeek en Venray de laatste grote slag van het westelijk front is geleverd, dat zat bij mij niet in het geheugen gegrift. Morgen ga ik die tekortkoming herstellen, door het Oorlogsmuseum in Overloon te bezoeken. Dit grensverhaal wil ook verteld worden.

Zelf deze route ontdekken?

Bovenstaande blog gaat over [traject 1](#) van de route [Fietsen over Grenzen](#). Dit traject loopt van Mook naar Afferden. [Lees meer over dit traject](#).

Geschreven door Marc Beek

Mijn naam is Marc Beek (54 jaar, Harderwijk) en ik ga Fietsen over Grenzen. Ik ben een ervaren vakantiefietser, dus weet mijn tempo aan te passen aan de schoonheid van het landschap en de bezienswaardigheden op de route. Al fietsend ga ik op zoek naar de geschiedenis van toen en dat in woord verbinden met het leven van nu. Want die grens uit het verleden vormde dan wel ooit een barrière, vaak was het ook een aanmoediging om grenzen te verleggen.

Deel deze pagina op social media:

< Vorige

Volgende >